

[Kirkeministeren.]

specielle arbejde af forholdsvis ny dato, artsmæssigt ligger det på linie med Dansk Kirke i Udlandet og Dansk Sømandskirke i fremmede Havne, og jeg forstår for så vidt udmærket godt ønsket om statstilskud parallelt med, hvad disse organisationer får. Jeg vil også gerne være åben overfor kravet fremover, såsnart en mindre stram budgetlægning er mulig for kirkeministeriet.

Dernæst vender jeg mig imod det ærede medlem hr. Hvidberg. Jeg er klar over, at det er rigtigt, som det ærede medlem sagde, at han i og for sig ikke havde ønsket den sag, vi nu skal drøfte, ført frem for tinget igen, men havde været tilfreds med behandlingen i et onsdagsspørgsmål. Imidlertid har mit svar på onsdagsspørgsmålet jo ikke bare nogenlunde overbevist det ærede medlem om rigtigheden af min stillingtagen, og jeg er derfor taknemlig over, at han har rejst spørgsmålet igen.

Jeg vil først berigtige den påstand af det ærede medlem, hvorpå han bygger en stor del af sine betragtninger, og som går ud på, at jeg skulle have ophævet Danske Lov 2—4—9 og dertil svarende bestemmelse i Kirkeritualet. Jeg troede dog, at det var bekendt som en hovedgrundsaetning i nugældende dansk statsret siden grundloven, at administrationen, den siddende minister, ikke kan ophæve en lovbestemmelse; det kan kun det høje ting ved at give en ny lovbestemmelse, som ophæver den gamle. Selvom jeg havde villet, kunne jeg altså ikke have ophævet Danske Lov 2—4—9, og herom er der overhovedet ikke tale. Spørgsmålet er derimod, om kirkeministeriet ved sin skrivelse af 4. august d. å. har gjort en rigtig anvendelse af bestemmelsen i Danske Lov 2—4—9 ved at fastslå, at tilfældet Bartholdy-Sølling ligger udenfor lovbestemmelsens område.

I så henseende må jeg atter gentage, hvad jeg før har sagt, at der ikke i den nævnte bestemmelse så lidt som andetsteds i den danske lovgivning findes noget almindeligt eller absolut forbud imod, at præster fra prædikestolen nævner personer ved navn. Dette kan man, for så vidt angår Danske Lov 2—4—9, overbevise sig om ved at gennemlæse bestemmelsen. Denne lyder udtrykkeligt kun på, at det forbydes præster at skænde og forhåne nogen, så at de — altså i for-

bindelse med skænden og forhånen — rører nogen ved navn. Sker dette sidste uden „skænden og forhånelse“, f. eks. som en imødegåelse af meninger, den pågældende har fremsat, er det ikke forbudt.

Opgaven for den minister, der står overfor spørgsmålet om eventuel anvendelse af Danske Lov 2—4—9, er altså den at komme til klarhed over, hvorvidt der i det pågældende tilfælde, hvor en persons navn er nævnt fra prædikestolen, foreligger „skænden og forhånelse“ eller blot en saglig imødegåelse. Dette er et hovedpunkt i sagen, men mærkeligt nok synes dette at være overset af mange ved sagens drøftelse i offentligheden. Det drejer sig altså ikke, som det ærede medlem stadig noget uklart siger, om, hvorvidt jeg ved min afgørelse har handlet i overensstemmelse med almindelig kirkeretlig sædvane her i landet, men om, hvorvidt jeg har handlet i overensstemmelse med den positive bestemmelse i Danske Lov 2—4—9 og den hermed væsentlig overensstemmende bestemmelse i Kirkeritualet.

Hvad sagde da pastor Sølling i sin prædiken ved den pågældende lejlighed? Han sagde som bekendt efter først at have givet pastor Bartholdys udtalelser på Skamlingsbanken, at disse udtalelser røber en anden holdning end den, Vorherre kalder på: velvilje, tilgivelse, barmhjertighed. Jeg beder bemærket, at der ikke heri findes nogen hentydning til pastor Bartholdys person så lidt som til hans karakter eller personlige egenskaber, men kun til hans „holdning“, d. v. s. hans standpunkt, hans anskuelser vedrørende det omtvistede spørgsmål om den kristelige tilrådelighed eller utilrådelighed af at deltage i den omtalte sammenkomst i Warszawa. Herom har Bartholdy udtalt som sin anskuelse, at da denne foranstaltning er udgået fra den totalitære kommunistiske stat, der for ham er „djevlelsens sidste forfærdelige opfindelse“, vil det være kristenpligt at advare mod deltagelse, hvorimod Sølling lige omvendt mener, at det er kristenpligt at modtage kommunismens udstrakte hånd til forhandling om tingene. Under denne meningsforskel mellem præsterne er det så, at Sølling til støtte for sin mening siger, at Bartholdys standpunkt ikke er foreneligt med visse udtalelser af Vorherre; formentlig har han her-